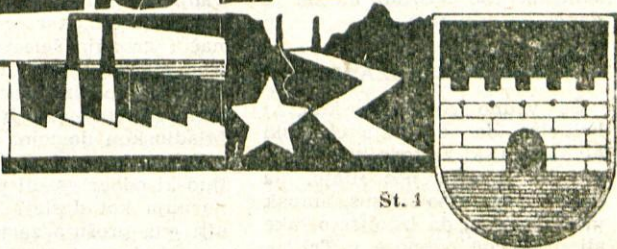

TRŽIŠKI VESTNIK

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI TRŽIŠKE OBČINE

LETO VI.

Tržič, 1. marca 1957

St. 1

Sveti pri občinskem ljudskem odboru so se posvetovali in sklepali

V zadnjih 14 dneh so imeli seje svet za plan in finance, svet za gospodarstvo in svet za komunalne ter gradbene zadeve.

POSESTVO IN GOSTILNA NA BRDU

Posestvo na Brdu najemnik še nekam v redu oskrbuje, javnost pa ni zadovoljna s tamnostjo gostilno, čeprav jo približno gostilniške sobe z drago opremo, moderno opremljene sobe za tučje, prijazno goštinjski vrt in lega gostilne. V njej ni vse v redu. Bajce žena oskrbnika ni pustila v hišo niti sanitarnega inšpektorja, ko je prišel na kontrolni pregled. S potrebo gostje niso zadovoljni. Kuhinja je za gostilno in za posestvo samo ena in so v kuhinji kuhali hrano za živino, namesto da bi nabavili brzopametnost, ki bi stal zunaj hiše. Ali ni škoda, da se gostilna, ki bi imela lahko lepo bodočnost, na tak način zanemarja? Do Brda bo celo izpeljana cesta. Razmere so prisilile Tržičane, da so začeli prav resno razmišljati, kaj vse je treba napraviti na Brdu, da bosta vzdržala gostilna in posestvo. Imenovana je posebna komisija, ki bo na Brdu pregledala, ali je še ves inventar, tj. posoda, crodije, posteljina, perilo in oprema, v redu in kaj je treba ukreniti, da na Brdu ne bo več nesoglasij med gostilno in posestvom. Mnogi tudi predlagajo, da se da v najem posebej posestvo in posebej gostilna. Trditve, da gostilne s posestvom skupaj ni mogoče upravljati, pa je napačna. Mnogo je v Sloveniji kmečkih gostiln, kjer sta gostilna in kmetija v isti hiši in kjer mora lastnik kupiti vsako žlico na svoje stroške. Brdo je treba na vsak način ohraniti.

MAST IN OLJE NE SMETA BITI DRAŽJA KOT DOSLEJ

Svet za gospodarstvo sme odrediti, kakšni najvišji stroški se lahko priznajo trgovini na drobno za posamezna živila. Svet je dobil od strokovnjakov kalkulacije, da znašajo stroški trgovine (za prevoze itd.) 7% od nabavne cene masti ali olja. Precej dolgo so člani sveta razpravljali o tem in vsi so bili soglasni v mnenju, da se nobeno osnovno živilo ne sme podražiti. Končno so sklenili, da bodo izdali odredbo, s katero bodo priznali trgovini na drobno 5% od nabavne cene za stroške. Cena masti in olju se torej ne bo zvišala, četudi se trgovina težko prebije s procentom, ki ji je priznan za stroške.

NAJEMNINA ZA POSLOVNE PROSTORE

Hišni lastniki so se doslej sami dogovorili z najemnikom, koliko jim bo plačal za poslovni lokal, pisarno, za obrtni lokal ali skladišče. Večinoma pri tem ni bilo nobenih sporov in so najemnine, ki so jih terjali gospodarji, bile še kar primerne. Toda povsod so izjeme in tudi pri nas je občinski ljudski odbor dobil hude pritožbe, da so začeli posamezniki terjati pretirano visoke najemnine. V mnogih drugih krajih so ta problem že davno rešili s tem, da je občinski ljudski odbor izdal odlok o najvišjih dopustnih najemninah. Pri nas je bil tak predlog pred dvema letoma odklonjen, češ, pustimo hišnim lastnikom popolno svobodo. Toda sedaj je postal tak odlok potreben. Priporočajo ga tudi višja oblastva in zbornica. Zato je svet za gospodarstvo na zadnji seji že razpravljal o besedilu osnutka odloka o najvišjih dopustnih najemninah za poslovne prostore in je sklenil, da se bodo taki prostori ocenjevali z vrednostnimi točkami, katere so na seji določili. Pri tem se bodo upoštevale lega poslovnega prostora, velikost, kakovost, razsvetljava, vodovodna napeljava, višina prostorov, izlozbe in še mnoge podobne stvari. Točke o kakovosti lokala bo ugotavljala posebna komisija v navzočnosti lastnika hiše. Točke se bodo pomnožile s kvadratnimi metri prostora in rezultat se bo pomnožil s ceno v dinarjih, ki bo določena za enoto. Ta cena bo najvišja v 1. okolišju, nižja v ostalih okolišjih. Prvi okoliš bo obsegal samo Trg svobode in okoliško lekarno, drugi okoliš bodo ostale tržiške ulice. Stanovanjska uprava bo v bližnjih dneh začela ocenjevati lokale, da bo ugotovila, koliko plačujejo najemniki za najete poslovne prostore zdaj ter koliko naj bi znašale bodoče najemnine. S tem, če občinski ljudski odbor izda tak odlok, pa še ni rečeno, da bodo morali hišni gospodarji tudi zares računati najemnine po odloku. Odlok bo določal samo najvišje dopustne najemnine. Kdor bi računal več, bo kaznovan. Pravilno pa je, da ostane pri dogovorjenih sedesdajšnjih najemninah. Seveda pa bodo razveljavljeni tudi vsi dogovori za najemnine, ki bi bile višje, kot bo to dovoljeval novi odlok. Do sprejema odloka bo minil še kak teden, ko pa bo sprejet in objavljen v Uradnem vestniku, bo imel veljavnost zakona. Vsekakor bodo pri občinskem ljudskem odboru prav res-

no premislili vse okoliščine, preden bodo odlok izdali.

PRI ZUMRU V BISTRICI BO PRIVATNA GOSTILNA

Gostilno družbenega sektorja je občinski odbor ukinil in je podelil dovoljenje za privatno gostišče tov. Silvi Kranjc. Samo če bo v bodoče v gostilni več izbire pijač in bodo na razpolago razna jedila ter cene nižje, ima sklep, da se ustanovljajo privatne gostilne, svoj pomen, sicer je bolje, da ostane pri starem.

V MLINU V RETNJAH ZADNJE ČASE NI VSE V REDU

Upravnik je odpovedal službo, baje zato, ker bolega in je prezaposlen kot direktor pekarije. Ne vemo, ali je svet temu razlogu povsem veroval. Vsekakor pa je upravnik tov. Tičar, kakor kažejo ugotovitve, podjetje spravil iz največjih težkoč in ga je dobro vodil, saj je bilo podjetje rentabilno. Da, rentabilno, kljub tatvinam, ki se stalno ponavljajo v tem mlinu. Svet za gospodarstvo se je resno bavil z mislijo, naj bi občinski ljudski odbor ukinil podjetje. V mlinu je na zalogi 50 ton moka. ki gotovo ni tako slabe kvalitete, kot to trdijo opravljavci. Mlin je zašel na slab glas po krivdi nepoštenih delavcev v mlinu, ki se niso dovolj brigali, da bi napravili tako moko, kot bi jo lahko. Če je trgovina slučajno imela na zalogi slabo moko, so uslužbenci hitro rekli, da je iz mlina v Retnjah. Ali je taka obdolžitve poštena? Zedve leti nobeno tržiško trgovsko podjetje ni kupilo niti kilograma moka v retenjskem mlinu! Razmere v državi so se že tako uredile, da je danes moka iz Banata v Sloveniji, v katerem koli kraju skoraj cenejša, kot če jo melje domač mlin v Sloveniji. Ali se mlinarji zavedajo, da bodo izgubili svoje službe? Samo skrajno poštenje ter vestnost pri delu in blago boljše kakovosti, kot ga daje Banat, jih lahko še reši. Svet za gospodarstvo je dolgo razpravljalo o nemogočih razmerah retenjskega mlina in je sklenil, da v mlin postavi energičnega upravnika, ki naj brez usmiljenja vrže na cesto in izroči sodišču vsakogar, ki bi ne bil vester pri delu ali bi celo kradel. Prav resno se vprašujemo, kje so še pošteni mlinarji. Tržič jih išče, da jih zaposli v službi.

ŠE O DRUGIH ZADEVAH SO GOVORILI NA SEJI

Svet je predlagal občinskemu odboru, naj bi izdal dovoljenje

Zadružnim mlekarnam v Kranju za obratovanje mlečne restavracije v Tržiču in naj v občinski odlok o obratovalnem času vnesse tudi določbo, da mora biti mlečna restavracija odprta ob delavnikih od 5. do 20. ure, ob nedeljah ter praznikih pa od 8. do 12. ter od 14. do 20. ure. Razpravljal je tudi o tem, ali naj se v Tržiču ustanovi poseben svet za gostinstvo in turizem. Določil je, da morajo vsa manjša podjetja brez izjeme tudi v letu 1957 voditi poenoteno knjigovodstvo po neskrajšanem kontnem načrtu in da nihče ne bo vodil enostavnega knjigovodstva. Svet je tudi sprejel poročilo oddelka za gospodarstvo o njegovem delu v lanskem letu. Tržiške kmetovalce bo zanimalo, da je veterinar lani na 46 privatnih gospodarstvih izvršil 104 zaščitna cepljenja goved, na 765 gospodarstvih pa zaščitna cepljenja 825 prašičev, da je tuberkuliniziral 175 goved in zaščitno cepil 243 psov proti steklini in izvršil še nadaljnjih 178 drugih zdravniških akcij. Zdravil pa je 92 konj, 175 goved, 218 svinj in 7 glav drobnice. Tudi je veterinar nadzoroval klanje živine v mestni klavnici in pazil, da smo jedli zdravo meso. Na klavnici je bilo lani zaklanih 606 goved, 1321 telet, 1119 svinj in 236 ovc. Precej!

TURISTIČNO TAKSO NAJ BI UVEDLI

Tak predlog bo dal svet za finance občinskemu ljudskemu odboru. V sezoni naj bi tuječ, ki prenočuje v občini, plačal po 20 din, izven sezone pa po 10 dinarjev turistične takse na dan.

HOTEL POŠTA ZA LANSKO LETO NE BO PLAČAL AMORTIZACIJE OD STAVBE

Svet za finance je sklenil predlagati obč. ljudskemu odboru, da Hotel Pošta oprosti za leto 1956 plačila amortizacije za stavbo, ker bi sicer podjetje izkazalo izgubo.

STAVBIŠČA ZA HIŠE SO DELILI

Jakobu Dobrinu, gradb. inšpektorju, predilničarju Blažu Vogelniku ter Kmetijski zadrugi v Kovorju so na zadnji seji sveta za finance sklenili dodeliti stavbišča za hiše.

DRUŽBENI PLAN ZA LETO 1957

V oddelku za plan in finance so izvršene vse priprave za izdelavo družbenega plana občine za leto 1957. Brž ko bo sprejet okrajni družbeni plan in znani vsi instrumenti, bo v kratki dobi izvršen tudi naš družbeni plan, torej mnogo prej, kot lansko leto. Tržičani plan težko čakamo, ker danes še nihče ne ve, koliko bo imel sredstev za letošnje leto. Plan pa to po-

kazal in v okviru sredstev bodo izvršena dela, ki so v načrtih. (O planu bomo v prihodnji številki izčrpno poročali, na kar že danes opozarjamo).

OKROG SE VOZARIJO

Še vedno se najde kdo, ki kritizira, da se vozijo občinski ali tovarniški zastopniki v avtomobili. Ljudje pozabljajo, da take vožnje niso luksus, ampak imajo namen, da izboljšajo take ali drugačne razmere v Trzinu. Kritiki vidijo samo vožnjo, ne razumejo pa odgovornosti prizadetih ter njihovih skrbi. Te dni so šli v Celje zastopniki obč. ljudskega odbora in trziške Bombažne predilnice in tkalnice. V Celju so strokovnjaki dolge mesece študirali, kako rešiti tamkajšnje stanovanjsko stisko. Po dolgotrajnem študiju in številnih računih so ugotovili, da vsaj zdaj ni primeren čas za gradnjo velikih, večsobnih stanovanj in da je treba začeti za gradnjo manjših eno in dvosobnih stanovanj na način, ki so ga v Celju iznašli. Tako stane v Celju dvosobno oziroma enosobno stanovanje poldrug milijon dinarjev, takozvana vrstna hiša, ki s tremi sobami in vsemi dokaj luksuznimi pritliklinami služi samo eni družini, pa 2 milijona 400 tisoč dinarjev. Povsod drugje in tudi pri nas pa je doslej stalo stanovanje nad 3.000.000 din in to vključuje silni konkurenci gradbenih podjetij. Da izvohamo skrivnost načina gradnje Celjanov, smo šli v Celje. Medsebojni stiki občin in podjetij so nam v korist, ker se pri tem izmenjavajo izkušnje in imajo prizadeti od takih stikov samo korist. Tudi k nam so pred nedavnim časom prišli zastopniki obč. lj. odbora iz Laškega, katerim smo marsikaj pokazali, čemur so se Laščani čudili. Mi pa smo v drugih krajih, n. pr. v Velenju, videli cestno razsvetlavo in hotelske hišice ter sklenili, da moramo tudi mi prej ali slej dobiti nekaj podobnega.

Vrstne hiše, ki jih gradijo v Celju vsako za 2.400.000 din, so tako lične in praktične, da za opis zmanjka besed. Toda še vedno je gradnja draga. Celjani gradijo velike palače s številnimi stanovanji. Naj tako stanovanje opišemo: majhna, toda še dovolj prostorna predsobica, iz nje vhod na stranišče, kjer je tudi prha, dnevna soba in spalnica. Poleg dneve. sobe je za gospodinjstvo kuhinjska niša, velika res komaj 6 do 8 m², toda neverjetno praktično opremljena. Električni štedilnik in poleg njega v enaki obliki štedilnik na kurjavo z drvmi ali premogom, v kotu emajliran železni umivalnik za posodo, nad njim električni kotliček za vodo za umivanje posode. Kuhinjsko nišo loči od dneve. sobe vzdana omara, ki na eni strani služi gospodinjji, na drugi strani pa — seveda iz drugačnega lesa — kot vitrina dnevne sobe. Kuhinja ima tudi jedilno shrambo: v zidno vdolbino vdoljeno omaro. Iz spalnice je vhod na lep balkon. Tako stanovanje je na vsak način sodobno in za štiričlansko družino dovolj veliko, četudi ima površino približno le 40 m². V Celju stane hiša s 16 takimi stanovanji 22.000.000 din. Na seji sveta za komunalne in gradbene zadeve so te dni sklenili, da bo

občinski ljudski odbor v Trzinu na Ravnah zgradil vsaj eno tako stanovanjsko hišo s 16 stanovanji. Pri nas bo hiša stala 24.000.000 din, ker je treba novi način gradnje šele organizirati. Ena stavba s 16 stanovanji naj bi stala v bližini električne centrale na Ravnah, druga pa za Mladinskim domom.

Zakaj bo v bodoče občinski ljudski odbor gradil manjša stanovanja kot doslej? Vložena ni niti ena prošnja za večje, recimo trisobno stanovanje. V stanovanju, kot smo ga tu opisali, družina tudi ne bo potrebovala mnogo pohištva, ker so glavni pohištveni deli tako rekoč v stanovanju že vzdani. Predvsem pa gradnja teh stanovanj ni pretirano draga.

Občinski ljudski odbor bo takoj naročil v Celju kompletne načrte za gradnjo takih hiš. Tako bo te načrte dobil precej ceneje in, kar je glavno, ne bo treba na izdelavo načrtov šele čakati.

Predilniška stanovanjska zadruga pa se bolj vneza za gradnjo tako imenovanih vrstnih hiš. Kje naj bi stale? Predilničarji pravijo, da naj bi se preložila struga Mošenika dalje od Mladinskega doma, da bo tekla reka po ravnem koritu. Ovinek dosedanega korita se bo zasul in bodo s tem tam pridobljena z majhnimi stroški prav čedna stavbišča, primerna za vrstne hiše. Prostor je obrnjen na prisojno stran, zavarovan pred vetrovi in res primeren. Naj nikogar ne skrbi trenutno še težak dostop do teh prostorov. Ta problem bo mogoče brez večjih težav rešiti. Seveda so vrstne hiše za večje družine zelo praktične, ker je družina absoluten gospodar hiše od kleti do podstrešja. V kleti ima taka vrstna hiša kletni prostor in pralnico ter drvarnico. V pritličju izredno prijazna majhna kuhinja s kombiniranimi štedilniki na električno, drva oz. premog in tudi v emajlirani železni umivalniki za izpiranje posode ter električnim kotličkom. Kuhinjo loči od dneve. sobe velika omara, ki na eni strani — pleskana — služi kuharici, na obratni strani pa — politirana — kot vitrina dnevne sobe. Sanitarije imajo poleg straniščne školjke lep porcelanast umivalnik in kopalno kad, v nadstropju pa sta dve lepi sobi za spalnice. Podstrešje omogoča napravo nadaljnje sobe, ker je zelo prostorno. V pritličju ob cesti pa ima vsaka vrstna hiša še garažo za avto ali za vozičke, ali pa ga stranka lahko odda drugim v kakršenkoli namen. V Celju so lastniki vrstnih hiš dali garaže v najem in jim najemnina za garaže odplačuje posojilo za gradnjo hiše.

*

Na seji sveta za komunalne zadeve so razpravljali o gradnjah leta 1957, o zazidalnem načrtu na Podvasici in o odkupu zemljišč na kriškem polju in drugje, o adaptacijah na Podvasici, opremi trgovske hiše na Ravnah, o uporabi kletnih in temeljnih zidov nameravanega združnega doma v Kovorju, o parkovnih ureditvah v Trzinu in o novi mednarodni cesti Ljubelj—Trzin—Naklo.

GRADBENI PROGRAM ZA LETO 1957

Ze na seji 17. januarja je svet razpravljaj o gradbenem pro-

gramu, na zadnji seji pa so razpravljali prvenstveno o gradbenem programu stanovanj. Kakšne naj bi bile metode, ki bi služile kot osnova pri izvajanju gradenj v bodoče?

V prihodnjih gradbenih sezonah bomo morali imeti pripravljene za vse leto točne predloge v zvezi z zazidavo in pridobitvijo stavbišč. Nujno moramo začeti s kompleksnimi zazidavami, kar bo omogočilo cenejšo ureditev komunalnih naprav. Stanovanja z istim osnovnim standardom morajo biti načelno vezana na tip zgradbe (garsonjere in majhna stanovanja v stolpnica, srednja stanovanja v blokih, stanovanja za velike družine v vrstnih hišah). V bodočih naseljih bomo morali graditi vse vrste hiš in to v procentualnem razmerju socialnega sestava družin. Prizadevati si bomo morali, da vsakomur omogočimo dostojen stanovanjski minimum in je zato stanovanje z minimalnimi površinami danes edini izhod iz stanovanjske stiske. Občina bo začela serijsko graditi stanovanja z minimalno površino in s tipizirano osnovno opremo. S tem je dana možnost temeljitega študija ureditve in opreme stanovanja, kar se pri kvaliteti, doseženi s tem, bogato izplača. Minimalna, dobro opremljena stanovanja lahko nudijo višji standard kot velika brez opreme in so bistveno cenejša. S sredstvi, ki jih pridobimo za 2 m² prihranjene površine, lahko nabavimo električni štedilnik ali sesalec za prah.

Minimalni tloris zahteva dolocene kombinacije prostorov in opreme, ki so se izkazale kot najbolj ekonomične. Spriču tega nastajajo novi elementi tloris. Predvsem so ti elementi kuhinje Zavoda za napredek gospodinjstva, delovna kuhinja, zveza preko jedilne niše v dnevno sobo, sanitarni vozil itd. Pojmovanje stanovanjskega minimuma ni nekaj prisiljenega, ampak je razumljiva nujnost sedanjosti. Dati vsakomur dostojno najmanjše stanovanje in vse ostalo, kar družina potrebuje, bo cilj občinskega ljudskega odbora, ki seveda ne bo mogel biti izvršen takoj.

Občinski ljudski odbor bo v bodoče zaporedoma uredil posamezne mestne dele oziroma dele vasi. Tako naj se letos dokončno uredi okolica blokov Cankarjeve ceste, nakar naj se pozidajo vsa prosta stavbišča na Ravnah in uredijo cesta, parki in javni nasadi, da bo naselje »na Fabriki« res lepo in vzor ostalemu mestu. Nato naj sledi ureditev ostalih delov občine. Koncentracija gradenj na eno mesto, kompleksna zazidava naselja, uporaba novih elementov konstrukcije, minimalna površina, uporaba novega materiala v gradbeništvu, vzorna organizacija ter finansiranje in projektiranje naselja od celote do zadnjega detajla so osnovni cilji dela občinskega ljudskega odbora, ki bodo dovedli do tega, da bo Trzin v bodočih letih precej drugačen kot doslej.

NASELJE NA PODVASICI

Stavbišča na Podvasici so namenjena individualnim gradnjam. Obstoji pa velika nevarnost, da bo celotno naselje dobilo obliko tako imenovane divje gradnje tako v ureditvi stano-

vanjskih prostorov samih kot v videzu celotnega naselja. Da bi preprečili, je svet za komunalne in gradbene zadeve na svoji zadnji seji sklenil razveljaviti gradbena dovoljenja za hiše, ki se še niso začele graditi, in bo naročil dobremu arhitektu, naj napravi načrte za naselje na Podvasici, da bi bili objektivni v arhitektonskem in funkcionalnem pogledu v skladu z urbanističnimi zasnovami naše občine. Podvasica naj bo res lepa!

KJE ZIDATI NOVE HIŠE?

Dnevno se kaže potreba po novih zazidalnih površinah, ki jih tako primanjkuje v naši občini. Svet za komunalne zadeve je sklenil izdelati detajlni zazidalni načrt za zazidalno področje na kriškem polju in naprositi občinski ljudski odbor, naj takoj začne z odkupom ali razlastitvijo parcel, ki bodo vključene v zazidalni kompleks.

VSAKO, TUDI NAJMANJŠE PODJETJE NAJ PRISPEVA ZA OMIJENJE STANOVANJSKE STISKE

Celjani so nam ob zadnjem obisku povedali, kako so tam zbrali sredstva za gradnjo stanovanj. Kratkotrajno so pozvali vsako gospodarsko organizacijo in tudi najmanjša podjetja, naj prispevajo svoj delež v stanovanjski sklad občine. Zadovoljni so bili tudi z 10.000 din prispevka. Manjša podjetja za svoje delavce zahtevajo od občine stanovanje, za gradnjo pa ničesar ne store, medtem ko velika podjetja skušajo sama graditi stanovanja. Zakaj ne bi v Trzinu započeli take akcije? Vsako, tudi majhno podjetje naj prispeva v stanovanjski fond v razmerju potreb po stanovanjih in seveda v okviru svojih možnosti!

OPREMA TRGOVSKE HIŠE NA RAVNAH V TRZICU

Pet poslovnih lokalov je zgrajenih v tej novi hiši. V kak namen naj se uporabijo? Za trgovino z živili, galanterijo, za mesnico, za prodajalno kruha skupno z mlekarjo, za gostilno? O tem naj sklepa v bližnji bodočnosti zbor volivcev kvarta, v katerem je trgovska hiša. Prebivalci naj sami povedo, kaj želijo. Tako so sklenili na zadnji seji sveta za komunalne zadeve. Občinski ljudski odbor mora namreč naročiti opremo za te poslovne prostore. Izdelava opreme bo trajala nekaj mesecev in ker bo hiša sredi julija dograjena, je treba opremo čimprej naročiti. Na seji sveta za komunalne zadeve so posamezniki predlagali, naj bi se poleg trgovske hiše napravil večji park, ki bi lahko bil — vsaj delno — tudi gostilniški vrt, ker takega v Trzinu sploh ni.

VRTIČKARJI

V nobenem drugem mestu ni v naselju samem toliko ograj in fižolovih prekelj kot v Trzinu. Ljudje imajo radi košček zemlje za obdelovanje, želijo ga stanovanjci predilniškega bloka ob Cankarjevi cesti in tudi »Fabričani« imajo mnogo takih vrtičkov. Seštevek vseh stroškov pa kaže, da je ceneje kupiti tistih nekaj kilogramov pridelka, kot pa ga pridelati doma. Vrtiček potrebujemo za zabavo? Res je! Toda občina naj določi posebna

področja, kjer naj vrtničarji obdelujejo svoj košček zemlje, sredi naselij in ulic pa je treba s to prakso prenehati. Tržič mora biti lep in treba ga je parkovno urediti. Če bi kdaj nastala stiska za zelenjavo, bodo Tržičani svoje parke še vedno lahko uporabili za vrtničke.

TUDI V KOVORJU STANOVANJSKA HIŠA?

Na seji sveta za komunalne zadeve so sklenili, da je treba resno razmišljati o tem, da se na kletno zidovje nameravanega zadružnega doma v Kovorju postavi stanovanjski objekt in v njem določi tudi prostor za prodajne in poslovne namene. Skozi je, da bi bili stroški za graditev tistih kletnih zidov zavrženi. Kovor tudi ni tako daleč od mesta, da bi se ne izplačalo tam graditi stanovanj.

CESTA LJUBELJ—TRŽIČ—NAKLO IN LJUBELJSKI PREDOR

Tudi o tej zadevi so razpravljali na seji sveta za komunalne zadeve, ko so sprejeli poročilo o zadnjem sestanku strokovnjakov pri izvršnem svetu LRS. Že svoječasno smo poročali, da se pripravljajo načrti za gradnjo ali rekonstrukcijo ceste Naklo — Tržič — Ljubelj. Pripravljene so bile tri variante. Po prvi bi šla cesta z nekaterimi manjšimi popravki točno do dosedanji trasi. Druga varianta je zahtevala večje spremembe, namreč obvoz dupljanjskega kolodvora, nadvoz pred Pristavo, 90 m dolg tunel pod tržičkim gradom za zvezo na obstoječo ljubeljsko cesto. Tretja varianta pa se sklada s tako imenovano nemško traso skozi Podbrezje, mimo Kovorja in Bistrice ter Tržiča do zveze z obstoječo ljubeljsko cesto nad Čegeljami. Komisija strokovnjakov je na zadnjem sestanku soglasno sklenila predlagati izvršnemu svetu LRS tretjo, t. j. nemško traso, ki je sicer glede dolžine 200 m daljša kot stara cesta skozi Tržič, toda je za 129 milijonov cenejša kot rekonstrukcija stare ceste, izogne se neprijetnim in za promet nevarnim prehodom skozi obljudena naselja. Povrh tega ta trasa že obenem uredi 2 in pol km ceste proti Jesenicam. Seveda se bodo vsa naselja v bližini nove ceste, ki naj bi bila zveznega in ne več republiškega značaja, priključila na novo cesto. Zastopniki občinskega ljudskega odbora so na sestanku v Ljubljani zahtevali, naj se rekonstruira obstoječa cesta Naklo — Pristava — Tržič — Ljubelj in zagovarjali to s škodo, ki jo bo sicer utrpel Tržič pri tujškem prometu. Z ugovori pa Tržičani niso uspeli, ker pristojni krogi poudarjajo, da je cesta mednarodnega značaja in da bo nova cesta po tako imenovani nemški trasi stekla tesno ob Tržiču, nanjo pa bodo nato napravili lahko priključke. Tržičani smo zahtevali, naj priključke napravi investitor, t. j. uprava za ceste. V zvezi s tem bodo potrebne velike spremembe Blejske ulice, da se omogoči dostop na novo mednarodno cesto.

V ljubeljskem tunelu so dokončana zavarovalna dela, ki

naj preprečijo razpadanje zgrajenih objektov, ki po veliki večini še niso postavljeni na opornice. V tunelu so naleteli tudi na mine in so delo prekinili, dokler strokovnjaki ne odstranijo min. Dela v predoru se bodo najbrž nadaljevala, ker je na razpolago nekaj sredstev pri republiški upravi za ceste. Vsekakor pa se gradnja velike mednarodne ceste Ljubelj — Tržič — Naklo resno pripravlja. Gradnja bo financirana iz zveznih sredstev. Z novo cesto bodo tudi naselja od Bistrice preko Kovorja in Podbrezja dobila avtobusno zvezo.

TRŽIŠKI PARKI IN NASADI

Komisija za ureditev parkov pri svetu za komunalne zadeve občinskega ljudskega odbora je pripravila program nadaljevanja ureditve parkov naše občine. Mestna vrtnarija pa ima premalo lastnih zemljišč in jih je doslej zato najemala na sosednem posestvu. Treba je resno misliti na ustanovitev sodobne vrtnarije z vsemi napravami in pripomočki, ki bo mogla vzdrževati bodoče tržiške javne nasade. Občinski ljudski odbor se bavi z načrtom, da bi v bodočih letih uredil trajno mestno vrtnarijo na zemljiščih bivše opekarne na Mlaki ali pa v Ročevnici. Na seji komisije so že razpravljali o letošnjih spomladanskih potrebah mestne vrtnarije, ki potrebuje okna za tople grede, lopo za spravljanje oken, slamarice in pokrivače, razno orodje, stotine cvetličnih lončkov in veliko množino raznih, predvsem travnih semen za nameravane javne nasade. Kasneje je potrebna semena nemože dobiti. Občinskemu ljudskemu odboru je komisija predlagala ureditev parkov po sledečem vrstnem redu:

1. Park pred tretjim blokom ob Cankarjevi cesti je treba opremiti z igriščem za mali roketmet, na katerem bo bodoče ljudsko drsališče. Kot podaljšek tega igrišča naj se v smeri pro-

ti Virju napravita dva terasna parka s klopcami. Za zimski čas bo treba postaviti ob drsališču lesen paviljon za odlaganje garderobe. Odvečna zemlja pri urejevanju teh parcel se zvozi na prostor za odlaganje odpadkov ob Cankarjevi cesti, s čimer bo izvedena delna priprava za začasn park, ki naj bi se postopoma širil proti poslopju II. obrata tovarne kos.

2. Dokončno naj se uredi park pri avtobusni čakalnici in tam namestijo klopce.

3. Pri okrasni drevesnici ob športnem igrišču za ljudsko šolo je treba dokončati ureditev pobočja, napraviti pota ter zasaditi z okrasnim drevjem trikotno parcelo pred začetkom sprehajalne poti proti Slapu.

4. Ob Kolodvorski cesti pred mostom nasproti Sp. Preske naj se uredi prostor med cesto in notranjo potjo v obliki elipsastega parka. Parcela naj se obloži z robniki ter kanalizira. Odstrani naj se lesena baraka in tam postavi nova javna mostna tehtnica.

5. Park za šestimi novimi hišami ob Proletarski cesti naj bi se uredil z nasadom topolov ob Mošeniku. Prostor sam, za hišami, naj se poseje z okrasno travo in zasadi z nizkim okrasnim grmovjem, seveda je treba prej navoziti dovolj prsti.

Sprehajalna pot preko gradu proti Slapu naj se popravi. Treba bi tudi misliti na gradnjo mostička čez strugo. Komisija za ureditev parkov tudi predlaga občinskemu ljudskemu odboru, naj se zgrade javna stranišča na spodnji strani Vilfanove hiše ob strugi Bistrice, kadar bodo na razpolago potrebna sredstva. Potrebno bo tudi napraviti in urediti izprehajalska pota na Kukovnico. Ob teh poteh naj se na primernih mestih napravijo nove klopce, že obstoječe pa naj se popravijo in preplekajo.

PROŠNJA TRŽIČANOM

Zlonamerno ali nehote so posamezniki lansko leto poškodov-

vali javne nasade. Občinski ljudski odbor troši znatne vsote za ureditev mesta. Prosimo Tržičane, naj pazijo na javne nasade in jih varujejo poškodbe! Pomagajte rajši, da postane Tržič čimprej lep! Tržičani, ki ste pripravljeni prevzeti prostovoljno čuvajsko službo javnih nasadov, prijavite se občinskemu ljudskemu odboru!

NI RES.

Kar govorijo ljudje po Tržiču (kaj nimajo drugega dela?), da bo Tržič dobil letos nov električni transformator in da bodo morali hišni gospodarji vso električno napeljavo izmenjati. Res pa je, da bo v doglednem času tudi središče Tržiča dobilo sodoben električni tok s polno napetostjo in da se bodo morale izmenjati električne napeljave, ki so že prepelele ter so se pod ometom začele segregovati, če ne celo žgati. Tam, kjer je napeljava slaba, bo gospodar sam uvidel, da jo bo moral izmenjati.

REKLAMNI NAPISI V TRŽIČU

res niso sodobni. Tržič ima samo dva reklamna napisa v neonski razsvetljavi: Kino in Turistbiro. V drugih krajih, ki so gospodarsko manj močni, so v tem pogledu daleč pred nami. Mlečna restavracija, ki jo ima v upravi Zadružna mlekarna v Čirčah, je obljubila, da bo napravila neonski napis, toda na hišo je pritrdila vse prej kot okusno napisno tablo. Zadružna mlekarna naj bi čimprej svojo lepo restavracijo predstavila Tržičanom s sodobnim neonskim napisom. Pa tudi druga podjetja bi lahko bila bolj sodobna. To, kar zmorejo v drugih krajih, šibkejših kot je Tržič, bi zmogli tudi Tržičani.

Tržičani pravimo, da imamo za cestne svetilke sredi cest nekeke lonce, ki ob vetru mečejo svetlobo sem in tja. Občinski ljudski odbor se bavi z načrtom, da letos vsaj nekaj ulic opremi s fluorescenčno razsvetljavo.

KAJ JE S KROJAČNICO V KRIŽAH?

Poročali smo, da je lastnik hiše »pri Jaku« zagotovil novemu zadružnemu konfekcijskemu podjetju v Križah obratne prostore v svoji hiši. Na podlagi tega zagotovila je zadruga v Križah nabavila stroje, zbrala velika naročila za delo, toda z delom ne morejo pričeti. Zakaj ne? Hišni lastnik, ki je dal svečano besedo, je medtem zagotovil obratne prostore podjetju iz nekega drugega kraja zunaj občine, četudi tisto podjetje niti nima dovoljenja občinskega ljudskega odbora, da sme odpreti svojo poslovalnico. Stevilni krojači in šivilje ne morejo začeti z delom, ostajajo brez služka in imajo občutek, da so bili zapeljani. Zadevo je treba rešiti in mislimo, da je važnejša zaposlitev 20 krojačev in šivilj kot otvoritev usnjarske poslovalnice, ko niti druge podobne poslovalnice na Gorenjskem nimajo prevelikih eksistenčnih možnosti. Zakaj dati torej lokale tujemu podjetju, da bo tam zaposlen en ali dva prodajalca, ko na drugi strani ostaja brez dela najmanj 20 oseb?

Varujmo naše parke in nasade

Lansko leto je začel občinski ljudski odbor z veliko skrbjo urejati parke in nasade ter je vložil v to delo velike vsote denarja. Uspehi njegovega dela se že kažejo na raznih krajih. Letos pridejo na vrsto še drugi ureditve potrebni prostori, tako na kolodvoru, na Ravnah in drugod. Tržič dobiva lepše in prijaznejše lice, čeprav še daleč nima tiste zunanje podobe, kot si jo vsi želimo. Vse hkrati se ne da ustvariti, a prvi lepi začetki so tu in če bomo v tem tempu napredovali, se bomo hitro približali krajem, ki posvečajo vso pozornost olepšavanju svojih krajev.

Podčrtati pa moramo eno dejstvo: z ene strani gradimo, z druge pa razdiramo. Marsikatera sadika, ki je kazala vso življenjsko sposobnost, je postala žrtev zločinske roke, nespameti, objestnosti in nepremišljenosti.

Nekulturni odnos do vsega tega, kar je lepo in privlačno, odkriva žalostno sliko o nevzgoje-

nosti ljudi glede na skupno lastnino. Vsi občani smo dolžni, budno varovati lepote našega kraja ter preprečevati trganje in teptanje rastlin v parkih in nasadih. Samo če bomo sami znali preprečiti početje škodljivcev, si bomo večali ugled ter privabljali tujce v naše kraje. Z ustanovitvijo turističnih pogojev bomo povečali dotok turistov v naše kraje. V Ljubljani so ustanovili hortikulturno društvo, ki je imelo 10. februarja ustanovni občni zbor. To društvo se bo pečalo z urejanjem parkov in nasadov po vsej Sloveniji. O ljubezni Angležev, Holandcev in drugih narodov do lepotnih rastlin, posebno sobnih in vrtnih, ter do nasadov in parkov, je vsakdo že slišal. Naš občinski ljudski odbor je že lansko leto imenoval komisijo za olepšavo mesta. Ta komisija pregleduje posamezne kraje v mestu in daje predloge za njihovo olepšavo, ki jih potem občinski ljudski odbor potrdi in izvede.

Mi pa varujmo cvetlice v parkih in nasadih!

O analitski oceni delovnih mest v podjetjih in nekaj o tarifnih pravilnikih

Dokončno je pri nas doslej izvršila analitsko oceno delovnih mest samo Bombažna predilnica in tkalnica. Polne 3 mesece so porabili za ocenjevanje. Posebna komisija, ki so jo sestavljali predsedniki delavskega sveta, upravnega odbora, tovarniškega komiteja ZK in uslužbeniči podjetja, je opravila popis z največjo objektivnostjo. — Kot merilo za oceno delovnega mesta so vzeli sposobnost in kvalifikacijo pri delu, prakso, iznajdljivost in spretnost, napor, pazljivost, koncentracijo, umski napor, odgovornost za delo, za pogonska sredstva in odgovornost za zaposlenca. Delovne pogoje pa so upoštevali glede na temperaturo, ropot, tresljaje, mokroto, kisline, plin, svetlobo ali temo, nesnažnost, paro in ostale nevarnosti. Po teh činiteljih in kriterijih so določali tarifne postavke za posamezno delovno mesto in se bodo tarifne postavke spreminjale samo s spremembo činiteljev. Poleg tega bodo zaposleni lahko dobivali še dodatek ali v procentih ali v določenem znesku glede na dobo zaposlitve v podjetju in delovnem mestu bolj sposoben ali marljiv, kot tisto delovno starost zaposlenca. Če bo kdo na mesto zahteva, bo dobil poseben dodatek. Delavci in nameščence bodo ocenjevali vsakih 6 mesecev, vodilno osebje pa vsake 3 mesece.

V Tovarni lepenke so analitsko oceno že opravili in so za izvršitev tega dela poslali dva člana kolektiva na 5-dnevni tečaj v Zagreb, ker je njihovo združenje organiziralo tečaj. V drugih podjetjih naše občine so z analitskim ocenjevanjem začeli, imajo pa pri tem neke težave. Vsa podjetja marljivo pripravljajo tarifne pravilnike. Med delavstvom je glede tarifnih postavk mnogo upravičene in neupravičene kritike in se vanjo ne bomo spuščali. Omenjamo le nesoglasja med prejemki usnarjev in kovačev. Usnarjem so priznane višje plače in kovači poudarjajo, da je njihovo delo enako težko in da bi se praviloma morali uvrščati v skupino 114 (črna metalurgija) in ne v skupino 117. V Tržiški tovarni kos in srpov sta proti objavljenemu tarifnemu pravilniku bili vloženi samo dve pritožbi, kar je lep dokaz soglasja kolektiva v tem podjetju. V Tovarni lepenke so imeli pri

RAZPIS

Tržiška tovarna kos in srpov v Tržiču razpisuje delovno mesto **finančnega knjigovodje(kinje)**.

Pogoji: srednja strokovna izobrazba z nekajletno prakso v knjigovodstvu ter samostojnost v teh poslih.

Nastop službe možen takoj, najpозneje pa s 1. aprilom 1957.

Plača po tarifnem pravilniku.

Prijave pošljite tajništvu podjetja ali se javite osebno.

sestavi tarifnega pravilnika težave s tem, da so tarifne postavke v tem podjetju nižje kot pri podjetjih enake stroke v drugih krajih, česar seveda ni krivo podjetje, ampak druge okoliščine. Podjetje se bori, da doseže enakost s sorodnimi podjetji v drugih krajih. V splošnem pa so v Tovarni lepenke

Z RAZGOVOROV DELAVSKIH UPRAVNIH ORGANOV V PODJETJIH

V Bombažni predilnici in tkalnici so imeli sestanek z zastopniki tržiških podjetij glede uporabe počitniškega doma predilnice v Poreču. Med drugim so sklenili predlagati delavskemu svetu, naj organizira delo ob nedeljah v korist stanovanjske skupnosti oziroma stanovanjske zadruga podjetja.

V predilnici bi radi dali zaščitne obleke vsem delavcem podjetja, tako da ostanejo obleke last podjetja, toda po finančnih predpisih to ni mogoče. Organizacijski sektor podjetja bo za letošnje leto ugotovil vsa tista delovna mesta, ki bodo po zakonitih predpisih lahko dobila zaščitne obleke.

Zanimivo je poročilo obratne ambulante BPT: Vodja obratne ambulante je sodeloval pri opisu delovnih mest, skušal bo zmanjšati bolezenske izostanke s tem, da se delno bolne osebe zaposlijo pri takem delu, ki ustreza njihovemu trenutnemu zdravstvenemu stanju, namesto, da ostanejo v bolezenskem sta-

SLOVESNA OTVORITEV NAŠE INDUSTRIJSKE ČEV- LJARSKE ŠOLE

Šola je začela s poukom sicer že 15. septembra lanskega leta, slovesna otvoritev te šole pa je bila na Prešernov dan, 8. februarja, letos. Slovesnost je bila v tovarni obutve »Planika« v Kranju. Udeležili so se je predavatelji, instruktorski in učenci obeh oddelkov, kranjskega in tržiškega.

Tržičani smo ob prihodu v Kranj odšli najprej na grob dr. Fr. Prešerna in počastili pesnikov spomin. Nato smo si ogledali vse obrate tovarne »Planika«, zlasti še praktično delavnico industrijske šole. Ob 14. uri smo se zbrali v okrašenem prostoru v III. nadstropju, kjer je bila slovesnost.

Direktor tovarne »Planike« je uvodoma pozdravil vse navzoče, zlasti inšpektorja tov. V. Kusa in tov. Costovo kot zastopnika sveta za prosveto in kulturo za kranjski okraj.

Sledil je govor direktorja industrijske čevljarke šole tovarniša Antona Beliharja. Med govorom je pevski zbor industrijske šole tovarne »Iskra« zapel več pesmi, učenci te in pa naše

menili, da je glavna naloga komisije za tarifni pravilnik v tem, da uredi in vskladi tarifne postavke tako, da se popravijo napake starega tarifnega pravilnika.

V Lesnoindustrijskem podjetju ni prišlo do večjih nasprotij pri sestavi tarifnega pravilnika, ker so bili soglasni v mnenju, da ne sme biti prevelikih razlik pri plačah. V Tovarni finega pohištva pravijo, da so imeli pri sestavi težave v zvezi z razponi, ki so do sedaj segali v razpore višjih kvalificiranih delovnih mest. Delno so razlike odpravili, dokončno pa jih bodo mogli odpraviti šele z analitsko oceno delovnih mest.

ležu. Obratna ambulanta bo začela proučevati delovne pogoje v podjetju. Problem v predilnici je organski prah, ki slabo vpliva na zdravje in bo treba napraviti potrebna zaščitna sredstva. Anketa je ugotovila, da je procent obolenj na dihalih večji kot drugje. Ambulanta je tudi poročala, da je največ obratnih nezdob ob petkih, sobotah in ponedeljkih, večinoma le zvečer in ponoči. Ambulanta bo tudi začela s proučevanjem higijene delavskih stanovanj in bo organizirala zdravstvena predavanja za delovni kolektiv. Tudi že pripravljena periodične pregledne delavcev, ki imajo opravka s kislinami, oziroma delajo v prahu, ropotu itd. Podjetje bo ambulanti nabavilo razne dragocene pripomočke za zdravstveno zaščito delavcev.

Tudi v Tovarni finega pohištva so na sestanku razpravljali o možnostih nabave zaščitnih oblek. Sklenili so prositi za kredit 5 milijonov dinarjev za nabavo novih strojev.

industrijske šole pa so nastopili z deklamacijami in recitacijami. Privedev je poživil tudi prizor: »Le vkup, le vkup, uboga gmajna«.

Slovesni otvoritvi industrijske čevljarke šole je sledila pogostitev z zabavo, ki se je končala ob 19. uri.

Andrej Tišler,

ŠTUDENTJE ŽELIJO SODELOVATI Z DELAVSKO IN KMEČKO MLADINO

Te dni je v Tržiču zborovalo 37 občinskih študentov. Sestanka so se udeležili tudi predsednik obč. ljudskega odbora tov. Lovro Cerar, predsedniki svetov in zastopniki mladinskih organizacij. V vsestransko zanimivem razgovoru so ugotavljali razne probleme. Stipendisti so izjavili, da pri študiju v materialnem pogledu nimajo nikakih težav. Povedali pa so, da pogrešajo stikov z delavsko in kmečko mladino in da se čutijo od nje nekako odtujeni. Sklenili so, da bodo iskali tesnejšega sodelovanja z delavsko in kmečko mladino. V začetku julija bodo prostovoljno delali 3 tedne pri različnih komunalnih delih. Seveda zaradi tega dela

REDNI LETNI OBČNI ZBOR TURISTIČNEGA DRUŠTVA V TRŽIČU

bo v soboto, 16. marca 1957 ob 19. uri v dvorani »Svobode«.

Dnevni red kot ponavadi. — Za zaključek turistični film. — K polnoštevilni udeležbi vabi

odbor

Pospešujemo turizem!

ne bodo opustili obvezne počitniške prakse. Povabili bodo k sodelovanju pri delu tudi kmetijske in delavske mladince, ker upajo, da bo skupna delovna akcija utrdila medsebojno vez.

V kratkem bo sklican s podobnim namenom sestanek študentov tržiških podjetij.

POSLOVILI SMO SE OD REKRUTOV

Občinski ljudski odbor je rekrutom, ki te dni odhajajo na odsluženje kadrovskega roka, priredil poslovilni večer s pogostitvijo, medtem ko je mladinski komitej poskrbel za primerno razporeženje z Goricianovim orkestrom. Vsi mladinci, ki odhajajo na odsluženje kadrovskega roka, so dovršili tečaj predvojaške vzgoje in tudi še druge tečaje ter je med njimi tudi več absolventov drugih amaterskih tečajev (za šoferje in tako dalje). V slovo so rekrutom spregovorili komandir centra predvojaške vzgoje tov. Franc Globočnik, referent narodne obrambe tov. Jože Crnigoj, v imenu mladinskega komiteja tov. Viktor Kralj in v imenu ZK tov. Peraič - Planin.

TRŽIŠKI ŠPORTNIKI

Te dni so v gostilni pri Damulneku zborovali naši smučarji-tekmovalci z Jahorine. Kot poročamo na strani 8, so naši odnesli večino prvih nagrad in odlikovanj na smučarskih tekmovanjih na Jahorini. Na slavnostnem zborovanju so jim bile razdeljene plakete.

NAŠI KMETOVALCI PRIDE- LAJO PREMALO

Hektarski donosi kmetijstva v naši občini niso v skladu s kapacitetami zemljišč. Porazna je ta slika v travništvu in pašništvu, nekoliko boljša pa je v poljedelstvu. Strokovna primerjava kaže, da je hektarski donos v naši občini skoraj za 50% manjši kot pod Kranjem ali v okolici Begunj, četudi kmetovalci uporabljajo umetna gnojila. Strokovnjaki pravijo, da naši kmetje zemlje ne gnojijo dovolj in da ne uporabljajo vedno kvalitetnih semen. V nadaljnjem razdobju pospeševanja kmetijske proizvodnje bodo morali naši kmetovalci stremeti za doseg večjih hektarskih donosov in blagovnosti proizvodnje ter za rajonizacijo kultur. Sadjarstvo v naši občini bo treba načrtno obnoviti, ker je od 110 ha sadovnjakov že 50 ha popolnoma izčrpanih.

OTVORITEV NOVE PRODAJALNE ZA KRUH

Te dni je odprla pekarna novo prodajalno za kruh pri Bonceljnu na Koroški cesti. Lokal je lično urejen ter bo posebno prebivalcem vsega zgornjega konca Tržiča, ki je bil doslej brez te trgovine, zelo ustrežat

Šolski odbori so zborovali

Z namenom, da utrdi družbeno upravljanje v šolah, je SZDL sklicala sestanek šolskih odborov. V razpravi so navzoči odbori ugotavljali, da sproti rešujejo vse probleme, ki se dajo rešiti. Povezava z učiteljstvom je skoraj brez izjeme povsod zelo dobra. Posamezni člani nekaterih šolskih odborov mislijo, da so primeri, ko starejše učiteljstvo poučuje samo tisto, kar je v šolskem načrtu in bi moglo napraviti kaj več tudi za ideološko vzgojo šolske mladine. — Šolski odbor osnovne šole v Tržiču ima na svojih sestankih redno razpravo o nezadostnih in neprimernih šolskih prostorih. Pregleduje šolske uspehe učencev in razmišlja o ukrepih v primeru nezadostnih uspehov. Šolski odbor šole za defektno mladino je prikazoval težkoče, ker je učni prostor v osnovni šoli in se učenci osnovne šole mnogokrat norčujejo iz defektnih otrok. Težkoče so s starši, ki tudi včasih bolujejo na kakem defektu. Vsi brez izjeme so socialno šibki. Šolski odbor osnovne šole v Dolini-Jelendolu je prikazoval razmere na tej šoli, ko morajo mnogi učenci cela po 2 uri daleč hoditi v šolo. Zaradi bolezni učiteljice je vsak razred imel šolo po 4 ure vsak drugi dan. Učencem niso dovolili nositi malice s seboj, češ, da zamažejo z njo zvezke in knjige. Šola v Dolini pa ima vse možnosti, da ustanovi mlečno kuhinjo, saj učenci ne morejo ostati po 6 do 8 ur brez hrane. Na osnovni šoli v Lomu je vse v redu, ker so odnosi odbora z učiteljstvom več kot dobri in zasluži šolski kader pohvalo. — Šolski odbor pa se tod preveč poredko sestaja in tudi v odboru samem ni enotnega naziranja, saj je v Lomu še vedno prepad med vzgojo v šoli in vzgojo na domu. Šolski odbor v Kovorju se je pohvalil, da je zadovoljen z učiteljskim kadrom, navajal pa je konkreten primer učenca, ko ga starši doma vzgajajo na način, da učenec v šoli nasproti učitelju nastopa z nezadovoljstvom predrnostjo. Šolski odbor iz Križev pa je prikazoval silne težkoče šole zaradi pomanjkanja prostorov. V Križevih se resno bavijo z mislijo, da bi v dvorani uredili tudi šolsko telovadnico. Šolski odbor gimnazije v Tržiču pa bo reševal vprašanje ocenjevanja posameznih telovadcev, ki so članje TD Partizan, ker nastopajo z različnimi ocenjevanji. Šolski odbor odbora iz Leš in iz Podljubelja se nista udeležila razprave. Zastopnik tajništva za prosveto okrajnega ljudskega odbora v Kranju je poudaril dolžnost učiteljstva, ki jo ima glede na ideološko vzgojo šolske mladine. Učiteljstvo bi moralo ustanavljati čimveč pionirskih krožkov, ki bi mladino odvrnili od drugačne vzgoje. Povedal je, da bo

na šolo v Dolini s prihodnjim šolskim letom nastavljen učiteljski par in da verjetno v bodoče ocena iz petja in telovadbe v šoli ne bo vplivala na uspeh učenca v razredu. Na vidiku je reforma šolstva in v zvezi s tem tudi uvedba osemletk. Šolski odbori naj bi dali okrajnemu ljudskemu odboru predloge, kje naj bi se ustano-

DALI SMO KRI, DAJTE JO TUDI VI, BOLNIK ČAKA

Ob pol osmih se je pred sloopjem občinskega ljudskega odbora ustavil avtomobil z velikim rdečim križem. Prebivalci mesta ta avto dobro poznajo in vedo, da je last Inštituta za TBC na Golniku. Sofer ni dolgo čakal, ko se je avtomobilu približala tovarišica in negotovo vprašala, ali je ta avto prišel po krvodajalce. Na prijazen odgovor soferja je vstopila. Kmalu je prišla še druga tovarišica, nato še dva miličnika in končno sem stopil za njima v avto še jaz. Skupina za oddajo krvi je bila zbrana in avto je zdrčal po gladki cesti.

Radovedno smo pogledovali drug drugega in skušali uganiti, kaj kdo misli. Potem smo na vse načine poskušali načeti razgovor in smo govorili o vremenu, dežju, snegu in še marsičem, a razgovor ni in ni hotel steči. Predajali smo se vsak svojim mislim, ki so se v glavnem vrtele okoli vprašanj, ali bodo vzeli dosti krvi, kako bodo to napravili, ali bo bolelo, ali nam bo to škodovalo, in ali bomo potem res zaspani itd. Prav posebej pa je še v mislih vrtalo vprašanje, ali bo naša kri sploh primerna za oddajo, to je ali smo zdravi? Nisem se bal, vendar moram priznati, da me je prevzemal čuden nemir, ki se je vedno bolj in bolj stopnjeval v pričakovanju nečesa neznanega. Razmišljanja pa je bilo konec, ko se je avto vzpenjal po strmi cesti proti zgradbam inštituta. Avto se je ustavil. Izstopili smo in smo se znašli na prostranem dvorišču. Ker nismo vedeli kam, smo potrkali najprej na napačna vrata, kar se nam potem ni več zgodilo, saj nas je vedno spremljala ena izmed bolniških sester.

Prehodili smo precej hodnikov. Nekdo je v šali pripomnil, da bi sedaj ne mogel več uteči, čeprav bi hotel. Končno smo se le ustavili v prijazni sobi laboratorija. Sledila so vprašanja, kako se pišemo, kdaj smo rojeni, odkod smo doma ter ali bomo dali kri brezplačno ali za denar. To slednje vprašanje ni bilo prav nič potrebno, kajti nikomur med nami ni prišlo niti na misel, da bi kri prodal.

Prijazni zdravnik mi je zmeril krvni pritisk in puls: 160/75. Pritiska kar skoraj preveč za moja leta. Od tu smo odšli v sosednjo sobo, v kateri ne manjka različnih igel. Priznati moram, da nisem imel najlepših občutkov. Ob pogledu na dolgo »šivanko« in, ko sem se spomnil na pripovedovanje, da jemljejo s to iglo kri izza nohta, sem se počutil tako kot takrat, ko sem se doma udaril s kladi-

vile osemletke, seveda če so na razpolago šolski prostori in učiteljska stanovanja ter so za ustanovitev dani ostali pogoji. Šolska mladina iz Jelendola, Loma in Podljubelja naj bi hodila v osemletno šolo v Tržič, ostali kraji pa naj bi sami imeli osemletke.

Ob zaključku so navzoči odbori sprejeli sklep, da se bodo v enem mesecu zopet sestali in bodo takrat razpravljali predvsem o socialnih in ideoloških problemih na šolah.

vom po palcu, da se mi je potem noht odluščil. Tudi tu pa je kmalu zmanjkalo časa za razmišljanje, ker me je prijazni zdravnik že posadil na stol in me nalahko prijel za levo roko. Trdo sem stisnil zobe in uporno gledal v strop ter čakal, kdaj bom začutil skelečo bolečino. Namesto bolečine pa sem že slišal zdravnikov »hvala lepa« in precej časa je trajalo, da sem verjel, da velja to meni. Končno sem le spoznal, da s tisto hudo bolečino ne bo nič. Ves čas pregleda in odvzema krvi nisem slišal niti enega samega vzdihla zaradi bolečine. Sledil je rentgenski pregled in že smo se znašli pred sobo, v kateri smo potem oddali kri.

Oblekli smo se v bele halje, obuli platnene škornje, zavezali na glave bele rute in dali preko ust platneno masko. Taki smo dva po dva vsbopali v sobo. Ob prijaznih navodilih in vsestranski pomoči službujočih sem že ležal na posebni mizi in po preteku minute je že tekla kri v posodo, jaz pa sem jo samo pridno pomagal črpati, tako da sem odpiral in zapiral dlan. Posodica je bila polna in sem hotel vstati, kar pa mi sestra ni dovolila in sem moral svoj poskus ponoviti dvakrat in šele

tedaj sem smel vstati, seveda z njeno pomočjo. Pomagala mi je tudi s postelje in me podpirala tudi pri odhodu. Prej sem mislil, da se mi bo kar vrtelo, da bom pričel takoj dramati, a sedaj od vsega tega ni bilo nič. V predsobi smo slekli »uniforme« in že nas je prijazna vodnica odpeljala v buffet zdravilišča.

Izdatno okrepčilo: rum, čaj, kranjska klobasa, štiri zemlje in dva decilitra črnega, res dobrega vina, nam je dobro teknilo. Dobili smo tudi vsak po eno turško kavo, kar je posebej pomembno zato, ker sta nam dve tovarišici iz kavinih usedlin povedali »našo bodočnost«. Kar žal nam je bilo, ko je prišel po nas sofer. Veselo smo se razšli z obljubo, da se bomo tu še videli. Ta dan smo tu bili zbrani mladi, stari, dekleta, fantje, žene in možje. Med nami je bila Stancarjeva s Pristave, Primožek s Pristave, Čevkova Neža iz Križev, Pavlinova Lojzka iz Križev, Rožičeva Mara s Pristave, dekleta z Jezerskega in še mnogi drugi.

Ko smo se vračali, je bila v nas zavest, da smo storili pač svojo dolžnost. Kako zelo prijeten je občutek, da si dal kri za bolnega tovariša in ga s tem rešil smrti! Prav lahko bi se zgodilo, da bo tudi kdo izmed nas potreboval kri in tedaj nas ne bo treba biti sram, saj smo jo dali tudi mi.

Nad vse nas je presenetil tudi prijazen in topel sprejem. Od zdravnikov, medicinskih sester, pomožnih uslužbencev in soferjev tja do prijaznega šefa bufeta, vsi so si pridobili našo naklonjenost in si s tem zagotovili naše sodelovanje. Prepričan sem, da so tako prijazni tudi do bolnikov. S tem so si gotovo pridobili njihovo zaupanje, kar je eden izmed neogibnih pogojev za uspešno zdravljenje.

Mi smo dali kri, dajte jo tudi vi! Bolnik čaka vaše pomoči! Morda bo ta pomoč kdaj potrebna tudi vam!

Dragocena pridobitev za naš muzej:

CEHOVSKI DOKUMENT IZ LETA 1751

Na seji 11. februarja je tov. Andrej Tišler izročil Muzejskemu društvu dragocen zgodovinski dokument: vpisno knjigo bivšega tržiškega čevljarskega ceha. Knjiga je ozka, podolgovata, pisana v težko čitljivi gotiči. Prvi vpis je datiran z 11. junijem 1751. Knjiga je bila last čevljarskega ceha, pozneje pa je prešla v last čevljarske zadruga in je bila leta 1941 shranjena v omari tedanjega združenja rokodelskih obrti v Tržiču, ki je tedaj gotovalo v hiši št. 1 na sedanji Koroški cesti. O tem, kako je knjigo rešil, da je niso dobili Nemci v roke, je povedal tov. Tišler naslednje:

»Dne 26. aprila 1941 je prišel v Tržič nemški obrtni komisar Schmiedel, ki si je v navzočnosti tedanjega tajnika združenja Leopolda Valjevca ogledal pisarno združenja, dal razglasiti vpisovanje obrtnikov za dneva 28. in 29. aprila, nato pa sobo zaklenil in vzel ključ s seboj. Valjavec je o tem še isti večer obvestil mene. Znesla sva skupaj vse mogoče ključke, da bi odprla vrata pisarne, a zaman.

Naslednji dan, v nedeljo zjutraj pa sva vendarle z nekimi ključem odprla pisarno. Najrajši bi odnesla vse, a je bil Schmiedel Valjavcu strogo zabičil, da mora ostati vse nedotaknjeno. Tako sva mogla odnesti le nekaj stvari. Nekaj od teh je shranil Valjavec, nekaj izpričeval bivše nadaljevalne in obrtne šole in vpisno knjigo čevljarske zadruga pa jaz. Knjigo sem med svojo internacijo (1942 do 1945) varno skrnil, da je ne bi Nemci odnesli.«

Z izročitvijo omenjene knjige je postal njen lastnik Tržiški muzej in bo našla, ko bo muzej urejen, svoj prostor v čevljarski delavnici iz cehovske dobe.

KINO

7. do 8. marca 1957 jugoslovanski film »Pesem iz Kumbare«.

9. do 11. marca 1957 ameriški barvni film »Houdinik«.

12. do 13. marca 1957 češki film »Kavarna na glavni cesti«.

14. do 15. marca 1957 ameriški film »Pod zaščito zakona«.

16. do 18. marca 1957 francoski barvni film »Lucrezia Borgia«.

19. do 20. marca 1957 italijanski film »Zvesta senca«.

Na mednarodne smuške polete v Planici

Vozi posebni avtobus iz Tržiča v nedeljo, 10. marca 1957 ob 5. uri zjutraj. Vožnja tja in nazaj stane 600 din.

Prijave sprejema Turistično društvo.

STEZE IN POTA OKROG TRŽIČA

IV. POD STORŽEC*

Iz Tržiča do Loma hodimo pol ure. Od tod nas danes vodi pot v podnožje Storžca.

V času druge svetovne vojne so se od leta 1941 pa vse do osvoboditve zadrževale v tej dolini partizanske edinice kokrškega odreda, katere operativna cona je segala od Begunjščice pa vse do Kamnika. Na ozemlju od Krvavca do Begunjščice, torej tudi v dolinici Lomščice, je deloval prvi bataljon kokrškega odreda. Ta odred je bil ustanovljen pri grupi gorenjskih odredov in se je formiral na Kališu, na južnem pobočju Storžca v letu 1942.

Zaradi aktivnosti partizanov okoli Loma so se Nemci v letu 1942 usidrali v lomski šoli, ki je bila nato požgana in šele po vojni obnovljena.

V bližini gasilskega doma, že na koncu vasi, opazimo ob levi strani poti spomenik Tržičanu Roku Kramarju, ki je tu padel za svobodo 9. januarja 1945. Bil je strojni delavec, med vojno pa kurir reletne linije. Ustrejen je bil iz zasede v neposredni bližini spomenika, pri žagi, onstran potoka. Bil je navdušen športnik, smučar in alpinist. Tržiško planinsko društvo organizira vsako leto v njegov spomin pomladansko smučarsko tekmovanje pod Storžcem »Kramarjev smuk«.

Se malo stopimo v klanec in že smo pri zadnji hiši v Lomu (št. 39). Cesta nas vodi dalje okoli kote 819 m (grič s križem). Če bi ubrali pot v desno po stezi okoli griča, bi videli ob Lomščici manjšo elektrarno. Toda mi gremo po cesti naprej in kmalu opazimo, da je ves omenjeni grič morenski nasip z velikimi, robotimi, le malo obrušeni kamni in piščo vmesno morensko »kašo«. Cesta nas vodi po osončni strani, je lepo razgledna, saj z nje lahko občudujemo ne le Košuto in Begunjščico, marveč tudi Stol in onstran Jelovice uzremo tudi že vrhove Julijskih Alp. V zgodnjem jutru ali v zimskem času bomo opazili pod Jelovico meglo, ki polni ljubljansko kotlino, tu pa se na nam nasprotnem prisojnim pobočju senčita samotni kmetiji Uskovnik in Frona. (Na topografski karti sicer beremo ime Uskovnik, na stari Freyerjevi karti, ki je nastajala v letih 1842—1845, je zapisana za to kmetijo oblika Ushovze, toda kmet iz Grahovš ji pravi — Uskovnik.)

Z zgornjega ovinka, ki ga napravlja cesta, je prav lep pogled nazaj na vasico Lom in na lomske njive v dolu pod cesto.

* Za to ime se zavzema Rudolf Bajdura in po njem prof. France Planina, ki je vnesel ime Storžec tudi na planinsko karto Slovenije (list 2). V Planinskem vestniku 1954, str. 262, navaja prof. Planina, da so tudi starejši avtorji, tako Valvasor, Scopoli, Hohenwart in Freyer pisali to obliko. Ker sem se prepričala, da je oblika Storžec ohranjena v živi govorici, se jim pridružujem, čeprav je na naših topografskih kartah, tako starih avstrijskih kot tudi na novih jugoslovanskih specialkah, napisana oblika Storžič.

Preden pridemo do naslednjih hiš, opazimo ob desni strani ceste rdečkaste werfenske skrivalce, ki sestavljajo osnovo lomske doline in se prav dobro razlikujejo od morenskih ledeniških nanosov, ki jih pokrivajo. Že smo vrh klanca, pred nami se dviga slikoviti vrh Storžca in le nekaj korakov še — pa smo v Grahovšah.

Pred prvo hišo nas spet spomenik spomni na hude dni med narodnoosvobodilno vojno. Spomenik nam pove, da sta tu padla za svobodo 22. novembra 1944 Albin Ahačič (roj. 1918) in Mato Hreščak (roj. 1915). Oba sta bila borca III. bataljona kokrškega odreda. Padla sta v boju, ki je bil v novembru tu precej oster, saj je takrat padlo precej Nemcev in partizanov. Ahačič je padel v neposredni bližini

Zdaj nosijo tudi vse hiše od tod dalje tablice z napisom Grahovše, čeprav ločijo domačini in turisti od tod naprej še naselje Hrib in Slaparsko vas, ki sta tudi na vseh specialnih kartah posebej zaznamovani. Če je že šlo za enotno poimenovanje, bi bilo primernejše obdržati ime Slaparske vasi, ki je bolj razsežna in tudi bolj poznana, kot so Grahovše s svojimi petimi hišami.

Ko pridemo do Anžica, velikega kmečkega doma s številnimi gospodarskimi poslopji, bomo v zimskem času občudovali ledene zastore, ki se spuščajo z rak, po katerih doteka tu voda na žago.

Med Anžicem in Svelcem spet srečamo spomenik, ki pripoveduje, da je tu v bližini padel 25. januarja 1945 Ferdinand Kan-

spomenika, Hreščak pa malo vstran, na položaju. Ahačič je bil domačin (Užarjev iz Podljubelja), Hreščak, ki je bil mitraljezec, pa ni bil doma iz tržiškega kota. Oba sta bila zelo pogumna borca, pripravljena za vsako akcijo. Hreščak si je sam pridobil dokaj orožja. Ahačič pa je pri belem dnevu izvršil več akcij celo v Tržiču (na tržiški pošti, v Bombažni predilnici in tkalnici).

Naselje Grahovše šteje pravzaprav le pet kmetij v dolini: prva je Užarjeva, druga »pri Gazvu«, tretja »pri Tušaku«, poslednji dve: pri Anžicu in Svelcu. Na prisojnim pobočju nad Grahovšami so še štiri osamljene kmetije: Frona in Uskovnik, Pavšel in Gaberec.

duš, »Gamsov« iz Podljubelja, delavec. Med vojno je bil član obveščevalne službe in je bil nedaleč od mesta, kjer stoji spomenik, ustreljen iz zasede, ko se je s sanmi pripeljal iz Slaparske vasi.

Pri naslednji hiši, »pri Svelcu« (Grahovše št. 7) je razpotje. Mimo hiše s sončno uro vodi pot na levo, na planino Javornik, na desno ob vodi pa pod Storžec. Vrh strmega pobočja Kukovnice ugledamo škrbino »Vrataca«, v dolini onstran Lomščice pa naselje Hrib. Že smo pri žagi, sledi ji še ena žaga in kmalu smo v Slaparski vasi pri hiši, kjer je obveščevalna točka Gorske reševalne službe (Grahovše 8).

Nasproti hiše spet spomenik padlim partizanom: Matiji Bavcu (roj. 1911) in Stanku Legatu (roj. 1909), ki sta tu padla za svobodo 20. aprila 1944. (Na spomeniku je vklesano ime Franc Bavc, kar pa je napaka.) Matija Bavc je bil tržiški delavec, kovač v tovarni kos in srpov, med vojno partizan pri gospodarski komisiji. Padel je v bližini Hruša, tam kjer stoji spomenik. V prepričanju, da so Nemci že odšli, je brezskrbno prišel po poti, a Nemci so pustili zasedo, s katero ni računal.

Nekaj metrov vstran je na podoben način padel Stanko Legat, ki se je bil kot zaveden delavec že zgodaj vključil v Komunistično partijo. Zato so ga Nemci preganjali že od leta 1941 dalje. Med vojno je delal kot partizan pri gospodarski komisiji.

Pot nas vodi ob vodi naprej, medtem ko bi čez most prišli v naselje Hrib. Gozd se je umaknil na obeh straneh pod pobočja. Ob vodi leže senožeti in redke njive. Na levi ob poti opazujemo morene, ki dajejo gradivo za apnenico na desni ob cesti. Malo dalje opazimo ob istem morenskem nasipu še eno, že opuščeno apnenico.

Skozi Slaparsko vas pridemo do žage v višini 812 m. Pot nas vodi ves čas ob potoku. Pozimi je ta pot prav gotovo lepša kot poleti. Občudujemo lahko v led vkovani odtok vode po rakah, pod katerimi vise ledeni slapovi in stebri, ki se iskre v zelenkastih otenkih. Gremo dalje proti vzhodu, pustimo za sabo zadnjo hišo in pridemo do ravnice, ki je pozimi pravljico lepa. V potoku ob poti so po kamnih nastale čudovite rože iz gladkega ledu in dolgih kristalov ivja. Z ivjem je posuto vse drevje in grmovje naokrog. Nastaja prelep kontrast med belim cvetjem ivja na osončnih in temno zeleno smrek na prisojnih straneh. Pa tudi sam sneg je na debelo posut z ivjem, ki v hudem mrazu nima več oblike nežnih tankih kristalov, marveč nekakih lističev, ki navidez rastejo iz tal. Precej sem že hodila po slovenskih planinah in ravninah tudi pozimi, a nikjer še nisem videla takega ivja, kot nastaja tu v mrzlih zimskih dneh. Prav gotovo: če hodimo pod Storžec le poleti in ne vidimo te zimske lepote, smo zamudili precejšnje doživetje.

Bližamo se gozdu. Na jasi »v Mlakah« nas spremlja potok na desni in levi strani ceste. Na levi strani teče desni pritok Lomščice, ki priteka izpod kmetije Pavšel, z višine 1030 m ozir. 1050 m. (Dva izvira, ki se v višini 930 metrov združita.) — Še malo dalje je zadnja jasa preden zavije pot v gozd. V višini 833 m smo. Tu se nedaleč od senika odcepi od poti steza, ki vodi proti severovzhodu do Rekarja (1030 m). Kmetiji Pavšel in Gaberc sta še malo višji: v višini 1070—1090 m.

Zavijemo v gozd. Že smo pri prvem mostiču v višini 859 m. Tod je zelo vodnata pokrajina. Manjši pritoki dotekajo v Lomščico z leve in desne. Pri enem od njih ob levi strani poti je žleb, kjer doteka zelo dobra pitna voda. Pozimi je velik del te vode v led vkovan, ledene figure se tvorijo po vejah in kamnih, fantastične kot kapniki

v ledenih jamah. Pridemo do Robidovega kopsišča.

Preko mostičev gremo dalje in kmalu smo na razpotju. Na desno se odcepi pot, ki nas povesede, kot pove orientacijska tablica, na Poljano, Storžec, na Tolsti vrh in v vas Gozd. Ni pa naveden čas, ki je za te poti potreben. Ko čez tri minute pridemo ob potoku spet do mostiča v višini 8860 m, smo spet na razpotju. Tu se cepi pot na levo, na planino Javornik (na orientacijski tablici pogrešamo navedbo časa!). Uberemo pot na desno, proti Domu pod Storžcem, kakor nam kaže tablica, ki bi hkrati lahko še povedala, da je do Doma pod Storžcem le še pol ure.

Čez tri minute smo spet na razpotju v višini 910 m. Vozna pot gre na levo čez mostič, steza pa na desno. Obe nas privedeta do Doma pod Storžcem. Uberemo jo v desno in le malo dalje smo spet na razpotju; v desno gre pot na planino v Jesenju, kjer je stara koča, a ob lepih dnevih, ko si pozimi ali jeseni in pomladi želimo sonca, gremo raje po stezi, ki se vzpne precej strmo navzgor: na senožeti. Le v času, ko je huda poletna vročina, bomo morda raje izbrali vozno pot, ki nas bo vodila po gozdu, ali pa v tišini zimskih dneh, ko je pot čez senožeti poledenela in ne nosimo s seboj derez. Sicer pa ima pot preko senožeti več prednosti, saj je sončna, razgledna in prijetnejša, ker je mehkejša kot vozna, s kamenjem nasuta pot.

Krenemo po strmi stezi in že smo na veliki gozdni jasi, na senožetih. Tu se v višini 960 m v spodnjem delu senožeti cepi še ena pot na desno. Vodi proti jugu, v grapo k potoku, ki pritekla v Lomščico izpod Zgornje

Poljane, nato pa spet iz grape navzgor in vzporedno s potokom mimo Grebenca do Zgornje Poljane.

Od te poti se v višini 1150 m odcepi pot proti vzhodu, k potoku in čezenj na pot, ki vodi na planino v Jesenju. V višini 1201 m, kjer se močno približamo potoku, pa se s poti, ki vodi proti Zgornji Poljani, odcepi še ena pot, ki nas domala po ravnem pripelje do stikališča s prejšnjo in naprej do planine Jesenje.

A mi jo na senožetih ne uberemo na desno, marveč sledimo stezi, ki nas nekako po sredi te velike gozdne jase vodi navzgor. Z nje je prav lep razgled na Dobrčo, Begunjščico in Stol, predvsem pa na severno steno Storžca. Tu smo na »Vampih«. Krog in krog nas rastejo v tišini temni smrekovi gozdovi, tu pa nas poleti pozdravljajo mehke travnate preproge s pisanim cvetjem. Sredi sklenjenih temnih smrek se beli v višini strma skala: Bela peč.

Kmalu smo pri prvem seniku ob stezi, v višini 1000 m. Sledi drugi senik ob poti, v višini 1030 m in še tretji v višini 1070 metrov. Na tem seniku je napisano, da je do cilja 0,10 ure, kar je računski napaka. Napisano bi moralo biti, da je do tja še 10 minut.

Vrh senožeti, v višini 1080 m, zavijemo spet v gozd. Če se tu ozremo nazaj, ugledamo Triglav in njegove sosede. Se nekaj korakov po gozdu in že smo pri Domu pod Storžcem v višini 1100 m.

Od železniške postaje v Tržiču do planine v Jesenju, kamor smo dospeli, traja pot dve uri in pol.

Prof. Slava Rakovec

ZOBNA AMBULANTA OPRAVLJA VELIKO DELO

Iz leta v leto se razvija in napreduje delo našega Zdravstvenega doma in v njegovem okviru raste in se izpopolnjuje tudi zobna ambulanta. Res je sicer, da še vedno slišimo negotovanje, da ni moč priti pravdovanje, da iz leta v leto raste število tistih, ki si žele popraviti zobe in da negi zob ljudje posvečajo vedno večjo pozornost.

Delo, ki ga je v preteklem letu opravila zobna ambulanta, je res ogromno. Izdelanih je bilo 340 protez in 2500 plomb. Na novo je bilo sprejetih v zdravljenje 2800 pacientov, v celoti je bilo 11.000 ordinacij. Napravili so 57 zobnih prevlek, nadomestili 23 posameznih manjkajočih zob in poleg tega še 36 manjkajočih zob pri mostičkih, popravili so 163 starih protez in zdravili preko 400 zob. Zraven tega so v 800 primerih pomagali pacientom s prvó pomočjo, zdravljenjem vnetja sluznice ali dlesni. Koliko časa in denarja je bilo prihranjenega s tem, da ni bilo treba več hoditi pacientom na rentgensko slikanje v Kranj, ampak je bilo 273 takih slikanj napravljenih doma — v Tržiču!

Če pomislimo, da sta vse to delo opravila le dva dentista ob sodelovanju dveh zoboteknikov, moramo zdravstvenim delavcem

zobne ambulante izreči vse priznanje.

V letošnjem letu se bo storilnost še povečala, ker pride v maju ali juniju v Tržič zdravniška-stomatologinja, ki bo verjetno prevzela delo v šolski ambulanti. Začela bo poslovati še ena ordinacija za šolsko mladino, ki bo vsak dan našim dijakom in šolarjem sanirala zobje. Vprašanje take šolske ambulante je zelo pereče, saj vemo, da otrokom propadajo zobje, ker ni pravočasnega zdravljenja. Dva dentista res ne moreta vsemu kaj.

Verjetno poslej tudi ne bo treba hoditi v Kranj ali v Ljubljano zaradi resekcije korenin, kot je to še sedaj potrebno.

Vsekakor bodo zobni ambulanti slej ko prej potrebni novi prostori, ker bodo dosedanj postali pretesni in ker je zlasti starim ljudem, ki se v ambulanto zatekajo, do drugega nadstropja le preveč stopnic. Najti se bo moral tudi denar za ponovno izpopolnitev opreme, za nabavo aparata za vitalitetno preizkušanje zoba; aparata, s katerim se električno zdravijo zobje, za nabavo kompletnega pljuvalnika, sesalca za slino, ki bi posebno prav prišel pri delu v otroških ustih. Tudi suhi sterilizator je pomanjkljiv in bo treba misliti na to, da bi si

Zdravstveni dom nabavil avtoklav za sterilizacijo instrumentarija. Tega bi se mogla posluževati tudi zobna ambulanta.

To so pač nadaljnje perspektive v razvoju. Vsekakor pa upamo, da se bo delo zobne ambulante še letos razširilo in povečalo v prid vsem delovnim ljudem naše občine.

Nekaj bi si pa pacienti vendar že morali zapisati za ušesa:

ORGANIZACIJSKO SO SE DOBRO UTRDILI

Skoraj neopaženo za našo javnost so potekli občni zbori vseh 15 gasilskih društev in pred nekaj dnevi tudi občni zbor občinske gasilske zveze. Ko se danes ozirajo gasilci na prehojeno pot, ugotavljajo, da so se organizacijsko že toliko utrdili, da so kos nalogi, ki jim je poverjena v naši socialistični skupnosti in da obvladajo problematiko požarne varnosti v naši občini. Naša občinska zveza se te problematike dobro zaveda in je bila v preteklem letu povezava z društvi vedno dobra. Zlasti osebni stiki članov upravnega odbora so bili zelo koristni. Teh stikov bi bilo treba v bodoče še več, da bi se skrb za požarno varnost še bolj razširila na večje število članstva in se približala bliže k osnovnim enotam gasilstva, t. j. društvom.

Občni zbori po društvih so bili letos na zadovoljivi višini in dobro izvedeni, kar nam je porok, da se bo delo v tekočem letu uspešno razvijalo. Povsod so bili izvoljeni novi odbori, ki so se v več primerih nekoliko pomladili, kar je zelo razveseljivo in pravilno, saj se morajo tudi mlajši uveljaviti pri upravnem poslu. Številna društva so si napravila obširen program dela, ki pa bo predvsem odvisen od aktivnosti članov in pa od dotoka denarnih sredstev. Zeleti bi bilo, da se začne reševati problem oskrbe celotnega gasilstva s strani družbe v taki meri, da bo zagotovljena bodočnost in oprema društva.

Na teritoriju zveze je bilo v letu 1956 11 požarov, od teh je bilo 9 požarov na objektih in gozdovih državnega sektorja in dva na privatnem sektorju. Stirje požari so bili v industriji. Vzroki požarov so bili v industriji v treh primerih kratek stik, v enem pa nitrolak, 4 gozdni požari so nastali verjetno iz malomarnosti ali nepazljivosti, 3 požari pa zaradi slabih in nezadostnih zaščitnih ukrepov. Celotna škoda požarov v industriji je ocenjena na 6.700.000 din, od tega samo v Tovarni kos in srpov na 6.000.000 din. Se večja škoda pa bi nastala, če ne bi s hitro in smotno akcijo gasilci preprečili razširitve požara.

Skupno število članov v občini je 1234, kar je le dobra desetina vsega prebivalstva, operativnih članov pa 606, kar je le okrog 6%. To število pa je veliko premajhno. Zlasti je premajhno v PGD Tržič in Lom.

Na zboru zveze so toplo pozdravili korak občinskega ljudskega odbora, ki je z okrožnico opozoril vsa podjetja, gospodarske organizacije in lastnike obrtnih delavnic za izboljšavo požarne varnosti. Gasilci bodo

pljuvalniki so nameščeni po stopnišču zato, da pacienti — če že morajo pljuvati — pljuvajo vanje in ne izraven njih! Niti napisi, niti pljuvalniki sami niso zadostno opozorilo, če so ljudje premalo disciplinirani in premalo kulturni. In zato so še vedno po tleh in kotih krvavi madeži, čeprav brez potrebe! Morda bo pa letos v tem oziru kaj boljše?

tesno sodelovali z njimi. Tudi za razumevanje pri oskrbi naselij z vodo in pri gradnji vodnih bazenov se občinskemu ljudskemu odboru toplo zahvalujemo, ker je bila s tem izboljšana požarna varnost. Moramo pa se zahvaliti občinskemu ljudskemu odboru tudi za dotacijo 1.000.000 din, ki pa je krila le najnujnejše potrebe in naj bi se ta znesek v mejah možnosti povečal, ker je stanje nekaterih orodišč in domov še vedno zelo kritično. Poleg navedene vsote so posamezna društva zbrala še precejšnjo vsoto prostovoljnih prispevkov, s katerimi so krila stroške za najnujnejša dela na svojem področju. Zeleti bi bilo, da bi zlasti na vasi kmetijske zadruge prispevale iz svojega dobička nekaj več za potrebe gasilstva, saj bi bil ta denar najbolje naložen in bogato obrestovan.

Naloga, ki čakajo gasilce v bodoče, so velike in tudi delo, ki ga bodo morali opraviti upravni odbori, bo precej obširno. Zato so izvolili vanje take ljudi, ki so prežeti z gasilsko zavestjo in ki so pripravljani za stvar gasilstva žrtvovati marsikatero prsto uro, včasih pa tudi opustiti svoje redno delo.

Zelimo jim mnogo uspehov pri tako plemenitem delu v korist nas vseh!

Ivan Lauseger

UREDNIŠTVU TRŽIŠKEGA VESTNIKA

Dovolite, da se obračam na vas s prošnjo, da objavite sledeče vprašanje: Zakaj je bila odstranjena brv čez Tržiško Bistrico, ki je vezala eno stran tržiškega kota z drugo?

Nešteto Tržičanov, šolski otroci, še najbolj pa mi, upokojenci in invalidi smo z navdušenjem pozdravili otvoritev lepe in udobne sprehajalne poti pod Kamnikom in z njo najkrajšo zvezo z Dolino! Res je, da je s te poti zasilen prehod na most na Slapu, toda ta je za nas invalide, stare ljudi in otroke življenjsko nevarna! Pa tudi z estetskega vidika ni niti najmanj pripročljiv, posebno ne tujcem in izletnikom.

Mislím, da v materialnem pogledu ni ovir za novo brv. Pogledimo, kaj vse žrtvujejo drugi turistični kraji za olepšavo in prvenstveno za udobnost državljanov in — tujcev! Treba je le malo dobre volje in željam nešteti bo tudi pri nas ustrezno.

O teh naših željah, prosim, seznanite ljudi, ki so za to odgovorni, in objavite v našem listu to vprašanje!

Upokojenec.

PRAV DOBRI USPEHI KLJUB ŽALOSTNI SEZONI

Zima tržiškim športnikom letos ni bila naklonjena. Snega ni bilo in jim ga tudi Smučarsko društvo na svojih pogostnih sejah ni moglo pričarati. Kljub temu tržiški smučarji niso vrgli puške v koruzo. Uspehi na prvih važnejših tekmah so pokazali, da je s Tržičani še vedno v polni meri treba računati. Stari ne popustijo, mladina pa noče za njimi zaostajati. — V medsebojnem športnem tekmovanju dosegaajo eni kot drugi prav lepe uspehe. Novi talenti med mladino kažejo, da smučanje v Tržiču ne bo popustilo, nasprotno, vsako leto bo pridobivalo na številu in kvaliteti.

Ker ni bilo doma snega, ni kazalo drugega, kot iti za njim. Mladina si je v času zimskih počitnic nabirala izkušnje na smučarskem tečaju pod Storžcem. Na Črnem vrhu nad Jesenicami je bilo na treningu 5 mladincev, 2 članici in 2 mladinki. Proti jugu je šlo za snegom 10 članov, in sicer na Slemo pri Zagrebu in na Jahorino. Te priprave so bile zasilne in skromne — toda prepotrebne.

Z lepim številom naših tekmovalcev smo se udeležili prvega večjega tekmovanja v lepi Kranjski gori. Drugo, peto oz. šesto in osmo mesto naših predstavnikov je bil za začetek zadovoljiv uspeh. Nad vse nas je razveselilo prvo mesto Dovžana med mladinci. Prav tako so nas zadovoljili naši smučarji na obeh tekmovanjih v Šiški in Mariboru, vendar so nam dali slutiti, da še niso spregovorili zadnje besede.

Državnega prvenstva v alpskih disciplinah se je udeležila celotna tržiška ekipa razen mladincev Dovžana, ki je letos pokazal največji napredek in največ uspeha. Zal mu šola ni dopuščala udeležbe. Janez Stefe je v veleslalomu osvojil državno prvenstvo, drugi je bil Dornik, tretji Mulej in četrti Lukanc. Med članicami je bila v veleslalomu Lukančeva tretja.

V slalomu je prvo mesto osvojil pravtako Janez Stefe, drugo Ludvik Dornik, četrto pa Matevž Lukanc.

V smuku pa so Tržičani zasedli naslednja mesta: drugo Ludvik Dornik, peto Janez Stefe, deseto Janko Krmelj. Veseli njihovega uspeha, jim iz srca čestitamo!

*

Sankači so se pomerili za prvenstvo Tržiča v nedeljo, dne 27. januarja popoldne, na tradicionalni progi iz Loma do Krvin. Tekmovanja se je udeležilo 46 sankačev, in sicer: 6 članov s tekmovalnimi in 22 članov z navadnimi sanmi, 14 mladincev in 4 članice.

REZULTATI: Člani s tekmovalnimi sanmi: 1. Bahum Anton 2.14,1 2.18,1; 2. Hladnik Rok 2.16,0 2.20,0; 3. Česen Milan 2.24,4 2.19,2.

Člani z navadnimi sanmi: 1. Valjavec Albin 2.23,3; 2. Meglič

Alojz 2.25,3; 3. Meglič Jernej 2.32,0.

Mladinci: 1. Primožič Miha 2.31,3; 2. Meglič Janez 2.40,0; 3. Kralj Anton 2.47,0.

Članice: 1. Soklič Marija 2.41,4 2. Meglič Marija 2.43,3; 3. Brezavšček Angelca 3.07,2.

Če bi bilo več snega in če ne bi bila progla polejenela, bi bila udeležba gotovo še večja, saj je samkanje pri nas najstarejši zimski šport.

*

ALI JE TO PRAVILNO

Namiznoteniški klub v Križah je venomer v veliki finančni stiski. Kako bi tudi ne bil, ko stane žogica 200 din! V klubu je nad štirideset igralcev, ki stolčejo dnevno najmanj tri žogice. Vsi dohodki so članarina in so torej izdatki veliko večji kot dohodki. Klub stroškov ne more kriti, zato so igralci sklenili, da bodo 2. marca t. l. priredili veseli večer z veselico. Oskrbnik dvorane jim je dvorano obljubil. Uspeh ne bi bil izostal, saj so igralci redno hodili k vajam in se pripravljali na program. Pomagala jim je tudi mladinska organizacija.

Igralci so imeli že vse pripravljeno: pogodbo z godbeniki, program, plakate. Ko pa so hoteli plakate razobesiti, so zvedeli, da pripravljajo za isti dan veselico Mladi zadrudniki. Kakšno začudenje je nastalo, ko smo izvedeli, da je oskrbnik, ne da bi Namiznoteniški klub o tem obvestil, dal dvorano Mladim zadrudnikom. Zvedeli smo tudi, da je z njim govoril predsednik Kmetijske zadruge. Kako je le-ta pregovoril gospodarja dvorane, da mu je dvorano obljubil, je vprašanje, katerega NTK do danes še ni mogel razvozljati.

Namiznoteniški igralci so se posvetovali z upravnikom Kmetijske zadruge, ki njihove pravice sploh ni upošteval. Dejal je celo, da je še vprašanje, ali bodo namizni tenis sploh še smeli v dvorani igrati, če bodo preveč sitnarili.

Dva člana NTK sta o stvari obvestila tajništvo občinskega ljudskega odbora. Tu so jima dejali: »Prinesite prošnjo za zabavo, pa bo stvar urejena, ker ste s prijavo prvi.« Drugi dan je NTK prošnjo z denarjem poslal po mladinski sekretarki občinskemu ljudskemu odboru. Tu so ji dejali, da zabave ne bodo dovolili ne NTK in ne Mladim zadrudnikom, dokler se medsebojno ne sporazumejo. Igralci so bili za sporazum, zadrudnikom pa le-ta ni dišal. Kako pa naj bi jim, ko pa so dobili dovoljenje brez pogajanj!

Nastane vprašanje, kako so prišli do dovoljenja, ko niso imeli pravice do njega.

Mislím, da se je zgodila Namiznoteniškemu klubu, ki je celo najboljši v tržiški občini, velika krivica. Po vsem tem se ne sprašujemo več, zakaj mladina zahaja v gostilno!

Gorenjsko šahovsko prvenstveno tekmovanje

Za letošnje prvenstveno tekmovanje od 22. 2. do 2. 3. v Tržiču je vladalo med Tržičani veliko zanimanje. Že pri otvoritvi se je v dvorani Svobode nabralo veliko ljudi, poleg tega pa še ves okrajni šahovski odbor, pokrovitelj turnirja predsednik SZDL tov. Rudi Hrovatič, predsednik občine Lovro Cerar itd.

Dvanajst najboljših šahistov z Gorenjske se je že v prvem kolu ogorčeno borilo za čim boljši uspeh. Kvaliteta partij, borbenost igralcev, gneča pod vrhom, vse to je turnir napravilo še bolj zanimiv. Od prvega do zadnjega kola je vodil glavni favorit za prvo mesto mojstrski kandidat Bavdek iz Kranja, ki je zmagal za 8,5 točkami pred m. k. Sicherlom in prvokategornikom Korošcem, ki sta dosegla 8 točk. Stefe je zaradi zanesljivega remija v zadnjem kolu ostal za njima za pol

točke. Z rezultatom je dosegel prvo kategorijo in vstop na polfinalni turnir za prvenstvo Slovenije. Hkrati pa je tudi njegov partner dosegel s tem remijem tretjo kategorijo. Peto in šesto mesto si delita bivši 2-kratni prvak Pogačnik in Jan z 6,5 točkami.

Te igralce štejejo med zmagovalce turnirja. Daleč za temi je skupina petih igralcev s 4 točkami. Zadnji na tabeli, Jeseničan Slivnik pa je dosegel samo eno točko ter zaradi tega izgubil 3. kategorijo.

Prvih šest tekmovalcev je bilo lepo nagrajenih. Prvi pa je dobil še dva pokala: prehodni pokal kot prvak Gorenjske in darilo SZDL tržiške občine v spomin na turnir v Tržiču.

Turnir, ki ga je vodil zelo dobro m. k. Guzel, je potekel v prijateljskem vzdušju in vsakor mnogo prispeval k popularizaciji šaha pri nas.

POROKE — ROJSTVA — SMRTI

Rojeni: Perko Angela iz Križev je dne 23. 1. 1957 rodila deklico; Ferlic Ana iz Seničnega je dne 24. 1. 1957 rodila deklico, Meglič Frančiška z Brezij pri Tržiču je dne 26. 1. 1957 rodila deklico; Dornig Marija iz Tržiča je dne 27. 1. 1957 rodila dečka; Teran Venceslava iz Križev je dne 2. 2. 1957 rodila dečka, Dolžan Jožefa iz Podljubelja je dne 4. 2. 1957 rodila dečka; Markelj Mihaela iz Jelendola je dne 11. 2. 1957 rodila deklico; Perko Ljudmila iz Tržiča, Pot na Zali rovt 3, je dne 13. 2. 1957 rodila dečka; Pogačnik Amalija s Slapu je dne 14. 2. 1957 rodila dečka; Kristan Antonija iz Tržiča, Ravne 7, je dne 23. 2. 1957 rodila dečka.

Umri: Praprotnik Uršula, previztarka iz Kovorja, stara 88 let; Meglič Janez, posestnik iz Čadovlj pri Tržiču, star 84 let; Slibar Ljudmila, učenka II. razreda gimnazije iz Kovorja, stara 13 let; Ahačič Jožef, upokojenec iz Podljubelja, star 67 let; Perko Matevž, otrok — sin nameščena iz Tržiča, Pot na Zali rovt 2, star 3 ure; Kristan Katarina, tovarniška delavka z Bistrice pri Tržiču 130, stara 41 let; Gradišar Franc, čevljar iz Sebenj 10, star 63 let.

Poročeni: Laussegger Ciril, vozač preje iz Tržiča, in Novak Viktorija, predilka iz Tržiča; Gros Anton, čevljarški modelir iz Tržiča, in Urbanc Marija - Magdalena, prešivalka iz Sebenj; Ajdnik Franc, delavec iz Tržiča, in Halužan Silva - Marija, tkalka iz Tržiča; Koželj Karel, knjigovodja iz Tržiča, in Zupan Bogomira, mezna knjigovodkinja s Pristave; Benčina Dušan - Daniel, trgovski poslovodja iz Tržiča, in Koprivnik Vincencija, delavka iz Tržiča; Rupan Anton, delavec iz Tržiča, in Lučki Jožefa - Marija, tkalka iz Tržiča; Opalički Martin, delavec iz Tržiča, in Smejic Danijela, pomožni komercialist z Bistrice pri Tržiču; Perko Stanislav, dijak iz Tržiča, Proletarska cesta 26, in Hrovat Ivana kurirka s Slapu; Tušek Blaž, delavec iz Jelendola, in Kepec Ivana, delavka iz Tržiča, Pro-

letarska cesta 14; Kalan Jožef, šofer iz Tržiča, Cesta JLA 23, in Golob Marija, predilka iz Tržiča, Cesta JLA 6; Stamear Lovrenc, upokojenec iz Tržiča, Koroška cesta 56, in Dolinar roj. Bric Marija, upokojenka iz Tržiča, Ravne 15; Mravlje Janez, mizarski pomočnik, Brezje 29, in Valjavec Ivana, tovarniška delavka iz Leš 30; Papov Jožef, strojni ključavničar iz Tržiča, Preska 9, in Stipančič Jožefa, predilka iz Tržiča, Blejska cesta 13; Palovšnik Ignac, mizarski pomočnik, Slatina 3, in Švab Ljudmila, tkalka iz Leš št. 11; Berlot Rudolf, finančni knjigovodja z Bistrice pri Tržiču 44, in Ahačič Ivana, nameščenska iz Tržiča, Čevljarska 6; Meglič Alojz, kmečki delavec iz Podljubelja 61, in Ahačič Kristina, tovarniška delavka iz Podljubelja št. 89; Osterman Andrej, mizarski pomočnik, Luže 53, in Mali Ivana, delavka iz Križev št. 46; Šarabon Karel, strojni ključavničar z Bistrice pri Tržiču 105, in Golmajer Vida, nameščenska iz Ziganje vasi 15; Leban Milan, tovarniški delavec s Pristave 10, in Stavanja Ana, kurirka iz Tržiča, Cesta JLA 16; Primožič Marian, delavec iz Križev št. 77, in Smolej Marija, delavka iz Tržiča, Cankarjeva 8; Perko Marko, trgovski pomočnik iz Tržiča, Cankarjeva 8, in Slatnar Frančiška, tovarniška delavka s Pristave št. 10.

ZAHVALA

Najprisrčneje se zahvaljujemo vsem, ki so našega preljubega očeta

FRANCA GRADIŠARJA

spremili na zadnji poti, mu prinesli vence in krsto in sočustvovali z nami ob njegovi smrti.

Še posebej se zahvaljujemo dr. Stanku Živcu za ves njegov trud in skrb v času dolge bolezni.

Zena Angela, sinova Janko in Mirko, hčere Angela, Doroteja in Marija z vnuki in vnukinjami. — Sebenje pri Križah št. 10.